

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคกโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคกและนายอำเภอบ้านลาด จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคกตั้งแต่วันที่ประกาศไว้ โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคกแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว ในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าหรือสัตว์อื่น ๆ

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่ บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจฉิน กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลสัตว์นั้นให้เจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้ เพื่อการค้าหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นงานอดิเรก

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่
ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน
และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใด
ซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็นรบกวน

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก
ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงหรือที่อื่นจาก
ชุมชน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลไว้คอก

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๕ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไว้คอก
โดยเด็ดขาด ได้แก่

- (๑) งูพิษและงูที่อาจเกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน
ในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ในพื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลไว้คอกเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

(๑.๑) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรมและเขตประชากรหนาแน่น

(๑.๒) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

(๑.๓) สถานที่ท่องเที่ยว

(๑.๔) วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ

(๒) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนด ดังนี้

(๒.๑) พื้นที่นอกจากที่ระบุใน (๑) และในเขตชุมชน ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้เกินจำนวน ดังนี้

(๒.๑) ช้าง ม้า ไม่เกิน ๑ ตัว

(๒.๒) สุกร โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข ประเภทละไม่เกิน ๓ ตัว

(๒.๓) เป็ด ไก่ นก ห่าน ประเภทละไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๒.๔) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (๒.๑) - (๒.๓) ต้องได้รับความเห็นชอบ

จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๒.๕) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและเหตุรำคาญ

(๒.๖) ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อจากสัตว์สู่คน

(๓) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๓.๑) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชน เกิน ๕๐๐ เมตร เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ดังนี้

ก. การเลี้ยงสุกร โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐ ตัว

ค. สัตว์อื่น ๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๕ ตัว

(๓.๒) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชนเกิน ๑ กิโลเมตร เป็นเขตที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ดังนี้

ก. การเลี้ยงสุกร โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๑๐๐ ตัว

ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐๐ ตัว

ค. สัตว์อื่น ๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๑๐ ตัว

ต้องมีการปฏิบัติภายใต้มาตรการ ดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

- ๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง
- ๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้น ไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร ทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

๒. อาคารและส่วนประกอบ

- ๑) อาคารต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ ประเภทนั้น ๆ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด
- ๒) พื้นต้องเป็นพื้นแน่นทำความสะอาดง่ายไม่เฉอะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกร พื้นจะต้องเป็นคอนกรีตและมีความลาดเอียงเพื่อให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก
- ๓) หลังคาต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควรและมีช่องทางให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่อง ภายในอาคารอย่างทั่วถึง
- ๔) คอกต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่างแออัด
- ๕) การระบายอากาศต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

- ๑) การระบายน้ำ
 - ๑.๑) รางระบายน้ำต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคารให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก
 - ๑.๒) น้ำทิ้งต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะหรือในที่เอกชน
- ๒) การกำจัดมูลสัตว์ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์ โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค
 - ๒.๑) ถ้ามีการสุ่มไฟไล่แมลงให้สัตว์ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง
 - ๒.๒) ต้องป้องกันเสียงร้องของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง
 - ๒.๓) การเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันขนไม่ให้ปลิวฟุ้งกระจายออกไปนอกสถานที่

๒.๔) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

๒.๕) ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดเสมอ

๔. การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคและการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

ข้อ ๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังต่อไปนี้

(๑) สุนัข

(๒) แมว

(๓) ช้าง

(๔) โค

(๕) กระบือ

(๖) แพะ, แกะ

(๗) นก

(๘) ไก่

(๙) เป็ด, ห่าน

(๑๐) สุกร

(๑๑) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

ข้อ ๘ ห้ามทำการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ ในที่หรือทางสาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกโดยเด็ดขาด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การเลี้ยงสัตว์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรคเจ็บป่วยหรือสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสัตว์

(๒) เพื่อกิจกรรมใด ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกประกาศกำหนดพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เลี้ยง โดยมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเป็นการเฉพาะ

(๓) เพื่อการย้ายถิ่นที่อยู่ของเจ้าของสัตว์

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์ เพื่อการกุศลหรือจารีตประเพณีโดยได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก หรือเพื่อในพระราชพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาตามประกาศของทางราชการ

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์ตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์
- (๒) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

- (๓) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด
- (๔) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญต่อผู้อื่น
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ โดยไม่ปรากฏเจ้าของให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวเป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นของ องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดนั้นตามควรแก่กรณี ก่อนถึงกำหนดดังกล่าวก็ได้เงินที่ได้จากการขายหรือทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด และค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกเก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามความเห็นสมควรได้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑๔ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สมิง คงประเสริฐ

นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก